

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Луцький національний технічний університет
Освітня програма	32811 Кібербезпека
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	125 Кібербезпека

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

12.03.2021 р.

Справа № 0029/AC-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 12 "Інформаційні технології" у складі:

Удовик Ірина Михайлівна – головуючий,
Беседовський Олексій Миколайович,
Чумаченко Дмитро Ігорович,
Турбал Юрій Васильович,
Савенко Олег Станіславович,
Рубін Едуард Юхимович,
Роскладка Андрій Анатолійович,
Ролік Олександр Іванович,
Приходько Сергій Борисович,
Потій Олександр Володимирович,
Любченко Віра Вікторівна,
Левківський Вадим Валерійович,
Корченко Олександр Григорович,
Бурячок Володимир Леонідович,
Рак Тарас Євгенович,

за участі запрошених осіб:

Ляшенко Оксана Миколаївна в.о. проректора з науково-педагогічної роботи та забезпечення якості освіти.
Кузьмак Олена Миколаївна - в.о. начальника відділу забезпечення якості освітнього процесу, ліцензування та акредитації – представник ЗВО,

Багнюк Наталія Володимирівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Луцький національний технічний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32811
Назва ОП	Кібербезпека
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	125 Кібербезпека
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про відмову в акредитації.

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Зі звіту самооцінювання встановлено, що "... Унікальність ОП полягає в регіональній особливості (низька кваліфікація працівників підприємств із цифрової організації) та потребі у фахівцях здатних конструювати і налагоджувати роботу мережі та комп'ютерних систем, забезпечувати надійний захист, моніторинг та протидію несанкціонованому доступу до даних; у зв'язку з наближеністю регіону до кордонів наявний постійний відтік кваліфікованих кадрів, що викликає постійний кадровий дефіцит. Сформульовані цілі дозволяють підготувати фахівців, які будуть працевлаштовані в регіоні..." Така унікальність цієї освітньої програми вказує на підготовку фахівців з комп'ютерної інженерії, а врахування питань захисту інформації в комп'ютерних системах та мережах є обов'язковим при їх проектуванні і розробці, що враховується у стандарті спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія. Відмічена ЗВО в звіті самооцінювання унікальність представленої до акредитації ОП взагалі не окреслює предметну область з кібербезпеки. Орієнтація ЗВО винятково на свій регіональний ринок, потреба якого у фахівцях з кібербезпеки ЗВО не прогнозована, яка актуалізує проблему відтоку кадрів в звіті самооцінювання ЗВО, є недоліком цієї ОП, бо зважує область майбутнього працевлаштування випускників цієї ОП. Таким чином, сформульовані цілі ОП та її унікальність зорієнтовані виключно на працевлаштування випускників у своїй області та за кордоном ("відтік кадрів"), що не враховує особливості спеціальності 125 Кібербезпека та можливості працевлаштування в різних сферах (в т.ч. в Україні), а обмеженість стосовно об'єкту предметної області з комп'ютерної інженерії не дозволяє готовувати фахівців саме з кібербезпеки.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заинтересованих сторін

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заинтересованих сторін, але зі звіту ЕГ встановлено, що позиції здобувачів вищої освіти спрямовані на предметну область з програмування (зі звіту ЕГ: "більше предметів, які відносяться до програмування і практичного застосуванню знань").

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Зі звіту ЕГ встановлено, що при формуванні ОП враховано, також, досвід іноземних ЗВО, зокрема Люблінської політехніки (Республіка Польща). Але цього недостатньо і незрозуміло зі звіту чи є подібна ОП в ЗВО м. Любліна (сайт: http://www.pollub.pl/files/36/attachment/9906_informator,dla,kandydatow.pdf - освітньої програми з кібербезпеки немає: наявні за напрямком з інформатики: комп'ютерна інженерія; програмна інженерія; промислові ІТ-системи;; інформаційні методи) і який саме досвід було враховано. Крім того, зовсім не враховано міжнародний досвід профільного спрямування з кібербезпеки. Зокрема, в ОП не враховано положення типового навчального плану «Кібербезпека» НАТО (https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_157591.htm), з урахуванням яких до ОП не включено ОК, пов'язані з оцінкою загроз і ризиків кібербезпеки, організацією безпеки відповідно до вимог міжнародних стандартів та управління інформаційною безпекою тощо. Таким чином, цілі цієї освітньої програми та програмні результати навчання не враховують досвіду аналогічних іноземних освітніх програм та стандартів.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Зі звіту ЕГ встановлено такі недоліки в ОП: "...У порівнянні із стандартом кількість загальних компетентностей здобувача освіти збільшена з 7 до 8, водночас, ЗК7 освітньої програми не в повній мірі відповідає КЗ7 стандарту. Також у тексті ОП 2020 року присутній ряд неточностей. Так, фаховою компетентністю затвердженого стандарту КФ2 визначено "Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних методів і моделей інформаційної безпеки та/або кібербезпеки", водночас у ОП 2020 КФ2 - це "...методів і моделей кібербезпеки", тобто відсутня складова компетентності "інформаційної". Ідентично КФ4 в стандарті визначено як "Здатність забезпечувати неперервність бізнесу згідно встановленої політики інформаційної та/або кібербезпеки", а у ОП 2020, - "... політики і безпеки". Ідентично для КФ5, КФ9, КФ11, КФ12....Враховуючи зазначене, ЕГ прийшла до висновку, що зміст ОП не дублює стандарт...". Викладене вище підтверджує, що така ОП не дозволяє досягти всіх результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти, бо частина з них замінені ЗВО, і потребує перегляду в частині компетентностей та результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень F

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Детальний аналіз окремих освітніх компонентів на відповідність вимог стандарту зі спеціальністі 125 кібербезпека представлено в таблиці 1 додатку. Вимоги стандарту зі спеціальністі 125 кібербезпека щодо (ст. 6) обсягу освітньої програми не виконано при проєктуванні цієї ОП, в частині того, що мінімум 75% обсягу ОП має бути спрямовано на забезпечення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю визначену стандартом освіти. Тобто, обсяг ОП в кількості 180 кредитів ЄКТС повинен бути спрямований виключно на забезпечення отримання компетентностей та досягнення результатів навчання з переліку зі стандарту. Зокрема, в стандарті загальних компетентностей – 7, фахових – 12, результатів навчання – 54, а в ОП загальних компетентностей – 8, спеціальних (фахових, предметних) (назва не відповідає назві зі стандарту) – 15, результатів навчання – 57. Для досягнення введених ЗВО в ОП додаткових компетентностей і результатів навчання введено окремі ОК (наприклад, ОК: «Програмування», «Об'єктно-орієнтоване програмування», «Сучасні технології програмування» - РН57) або у ОК виділено великий обсяг кредитів ЄКТС для їх забезпечення і не використовується для забезпечення компетентностей і результатів навчання зі стандарту, що призводить до зменшення кредитів ЄКТС, спрямованих на забезпечення виконання стандарту. Таким чином, 180 кредитів ЄКТС не спрямовується на виконання стандарту, що є його порушенням і не відповідає вимогам підкритерію.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми не має чіткої структури. Наявні ОК, які забезпечують багато РН, але мають невеликий обсяг в кредитах ЄКТС. Це підтверджується, також, в звіті ЕГ: "...Водночас, слід звернути увагу, що окремі предмети забезпечують вивчення понад 43% усіх ПРН, що на думку представників експертної групи може не дати здобувачеві вищої освіти в повній мірі набути передбачені стандартом компетентності. Так, "Системи моніторингу комп'ютерних систем та мереж" (ДПП.ОС.12) забезпечує здобуття одночасно 23 ПРН, "Безпека web-ресурсів" (ДПП.ОС.15) одночасно 26 ПРН, "Адміністрування комп'ютерних мереж та систем" (ДПП.ОС.18) - 24 ПРН....". РН36-РН41 взагалі не представлені в змісті ОК і не досягаються при реалізації ОП. Компетентності і результати навчання, які повинні

передбачати засвоєння тематик з кібернетичного права, культурології, цінностей та принципів громадянського суспільства, не представлені в змісті ОК у контексті вимог стандарту зі спеціальності 125 кібербезпека. Більшість освітніх компонентів, які включені до освітньої програми, не відповідають вимогам стандарту в частині відповідності предметній області з кібербезпеки (таблиця 1 додатку), а тому ті ОК, які відповідають, не становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності не дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст більшості ОК (аналіз в таблиці 1 додатку) відноситься до предметної області з комп'ютерної інженерії і не має відношення до предметної області з кібербезпеки. Не відповідають предметній області з кібербезпеки ОК загальним обсягом 85 кредитів ЕКТС з 156, що становить 54% (таблиця 1 додатку). Зокрема, такі ОК з програмування, сучасних технологій програмування, об'єктно-орієнтованого програмування, баз даних, операційних систем, архітектури комп'ютерних систем, комп'ютерних мереж, структур даних і алгоритмів в сукупності традиційно відносяться до спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія і за змістовним наповненням практично виконують вимоги стандарту зі спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія, що є суттєвим порушенням. Значна частина ОК із загальної підготовки не спрямована на забезпечення набуття компетентностей і досягнення результатів навчання зі стандарту спеціальності 125 Кібербезпека, а іх зміст орієнтований на відмінні від вимог результати навчання, що є суттєвим недоліком. Таким чином, вимоги стандарту зі спеціальності 125 Кібербезпека в частині відповідності змісту навчального матеріалу предметній області спеціальності виконано в ОП тільки на 46% з переліку ОК ОП, що є недоліком ОП та не забезпечує вимоги підкритерію.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траекторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траекторії. Процедура організації вибору дисциплін (на момент акредитації ОП) була в ЗВО не завершена. Це підтверджується зі звіту ЕГ: "... Також розроблені силабуси загальноуніверситетських дисциплін, які доступні для вибору (<http://lutsk-tu.com.ua/uk/silabus>). У звіті про самооцінювання зазначено про наявність силабусів, проте в ході експертизи встановлено, що наразі наявні силабуси з вибікових (загальноуніверситетських) дисциплін, а 100% забезпечення силабусами навчальних дисциплін повинно бути забезпечене до 20.02.2021 відповідно до розпорядження ректора ЛНТУ...".

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти через проходження "Фахового тренінгу" (6 семестр) та "Переддипломної практики" (8 семестр), на кожен із яких відведено по 6 кредитів ЕКТС. Сумарний обсяг практик - 12 кредитів ЕКТС. Відповідно до робочої програми "Фаховий тренінг" для студентів освітньої програми 125 «Кібербезпека» є невід'ємною складовою частиною процесу їх професійної підготовки і проводиться на базі кафедри комп'ютерної інженерії та кібербезпеки або проходить на сучасних підприємствах чи організаціях. Водночас, ЕГ під час опитування встановлено, що для здобувачів ОП, які вже пройшли фаховий тренінг, він здійснювався на кафедрі. Це є недоліком, оскільки на кафедрі немає відповідного спеціалізованого обладнання для проходження практики. Крім того, організація проведення практик повинна передбачати її проходження у профільніх роботодавців, а не на кафедрі, та мати зміст, що відповідає предметній області з кібербезпеки.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ЕГ встановлено, що розвиток соціальних навичок в межах цієї ОП є недостатнім. Зокрема: "... Водночас, на думку експертної групи, увагу до розвитку softskills в ОП варто посилити, можливо шляхом додавання до навчального плану окремих дисциплін, які сприятимуть формування soft skills, наприклад, "Формування команди / Team building" тощо...".

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійного стандарту не має.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Обсяг освітньої програми (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) вимогам стандарту зі спеціальності 125 Кібербезпека не відповідає фактичному навантаженню здобувачів в частині обсягу необхідного для досягнення РН з предметної області.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою не передбачено.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Зі звіту ЕГ встановлено, що на момент перевірки не для всіх вибіркових ОК були розроблені силабуси. Крім того, наявні робочі програми та силабуси не містять критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в межах окремих освітніх компонентів, що є суттєвим недоліком.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

НПП публікують результати своїх наукових досліджень в наукових виданнях, які не відносяться до видань з рекомендованого переліку зі спеціальності 125 Кібербезпека. Наукові інтереси викладачів за результатами аналізу їх наукових публікацій переважно не відносяться до предметної області з кібербезпеки. Тому, власних наукових досягнень з кібербезпеки в освітніх компонентах, які забезпечують викладачі, немає. Публікації здобувачів вищої освіти з цієї ОП під керівництвом НПП за результатами їх наукових досліджень немає. Наявні публікації за результатами участі в конференціях переважно містять реферативний матеріал. Враховуючи відсутність обладнання з кібербезпеки проведення досліджень та імплементація їх результатів в освітній процес за цією ОП не здійснювались. Таким чином, вимоги підкритерію не виконано в цій ОП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Сучасні тенденції розвитку зі спеціальності 125 Кібербезпека на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі в змісті ОК переважно не враховано. Це підтверджується наявними джерелами літератури в робочих програмах з ОК, зміст яких відноситься до предметної області з кібербезпеки, та відсутністю достатньої кількості ОК в ОП, які передбачають врахування актуального наукового доробку з кібербезпеки. Наприклад, в ОК з наукових досліджень не розглядаються питання застосування розглядуваних методів обробки даних до задач предметної області з кібербезпеки. Аналогічно, і в більшості ОК.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Заявлені у відомостях самооцінювання стажування викладачів у Люблінській політехніці не були профільними з кібербезпеки. Крім того, наукові дослідження НПП переважно не відповідають профілю з кібербезпеки. Тому, навчання, викладання та наукові дослідження викладачів, що забезпечують реалізацію цієї ОП, пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО недостатньо..

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Зі звіту ЕГ встановлено, що відсутні критерії оцінювання в робочих навчальних програмах, що є недоліком, який не дає можливості, студентам чітко зрозуміти вимоги та бачити кінцевий результат свого навчання. Зокрема, також, це підтверджується у відомостях з самооцінювання, в яких ЗВО надав таке пояснення (ст. 12): "...Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувача вищої освіти в усній формі на першій лекції з кожної дисципліни, де викладач інформує також про структуру, мету вивчення та завдання дисципліни....". Тоді, залишається незрозумілим, як отримують інформацію здобувачі вищої освіти, які не змогли бути присутніми на першій лекції або у випадку відсутності лекційних занять в планах дисциплін. Таким чином, відсутність інформації про проміжні та підсумкові контрольні заходи і критерії їх оцінювання, особливо в умовах віддаленого навчання в зв'язку із епідеміологічною ситуацією в Україні протягом останнього року, є суттєвим порушенням в організації освітнього процесу за цією ОП.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень F

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Детальний аналіз кадрового забезпечення ОП представлено в таблиці 2 додатку. Для реалізації ОП не залучено жодного викладача з відповідною освітою магістра чи з науковим ступенем за спеціальністю 125 Кібербезпека. Забезпечення при реалізації ОП викладачами відповідної кваліфікації з кібербезпеки для формування належної тематики з кібербезпеки та консультування здобувачів для підготовки кваліфікаційної роботи відсутнє. Встановлена відповідність викладачів, які залучені до забезпечення викладання на цій ОП і відповідають ОК професійної підготовки (які відповідають предметній області з кібербезпеки) – 4 ОК з 20, що становить 25% від всіх ОК професійної підготовки. Встановлена відповідність викладачів, які залучені до забезпечення викладання на цій ОП і відповідають ОК професійної підготовки (які НЕ відповідають предметній області з кібербезпеки) – 10 ОК (з невідповідних 11 ОК предметній області). Це підтверджує, що ОП спроектована, не з врахуванням особливостей предметної області з кібербезпеки, а виходячи виключно з потреб викладачів, що є суттєвим недоліком. Зі звіту ЕГ встановлено, що до групи забезпечення входить Ляшенко О.М., д.е.н., професор, яка не викладає здобувачам в. о. за спеціальністю 125 кібербезпека, що є порушення підпункту 1 пункту 2 Ліцензійних умов. Це було підтверджено на зустрічі з гарантом. Кваліфікаційна відповідність викладачів відповідно до п. 30 Ліцензійних Умов є частковою. Так, наприклад, заявлені ЗВО члени групи забезпечення мають досить мало видів професійної діяльності за спеціальністю 125 Кібербезпека: д.е.н., проф. Ляшенко О. М. (жодного), д.т.н., проф. Делявський М. В. (жодного), к.т.н., доц. Костючко С. М., к.т.н., доц. Кузьмич О. І. Жоден з членів групи забезпечення не має базової освіти, наукового ступеня, що відповідає спеціальності 125 Кібербезпека. Для підтвердження кваліфікації викладачів, в частині наукових публікацій, ЗВО представив опубліковані викладачами статті переважно тільки в науковому журналі цього ж ЗВО "Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво" у достатньо великій кількості, але цей журнал не присутній в переліку за спеціальністю 125 Кібербезпека, а належить до категорії Б за спеціальностями 123 КІ та 172 ТР (<http://nfv.ukrinatei.ua/search?page=90>). Обґрунтування відповідності кваліфікації викладачів за науковими публікаціями в цьому журналі представленим у відомостях самооцінювання є неприйнятним і суперечить нормам академічної доброчесності (на що звернула увагу ЕГ). Таким чином, академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, не забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсні процедури в ЗВО для забезпечення реалізації цієї ОП не забезпечили формування належного кадрового складу (про що відмічено, також, в звіті ЕГ). До реалізації ОП залучено багато викладачів різних спеціальностей. Майже всі з них (за винятком декількох викладачів) забезпечують викладання всього одного ОК невеликого обсягу в кредитах ЄКТС, що негативно впливає на їх наповнення необхідним навчальним змістом та залученням спеціалізованого обладнання для вивчення.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Зі звіту ЕГ встановлено, що співпраця з профільними роботодавцями з кібербезпеки знаходиться на початковому етапі. Фактично, встановлено зв'язок тільки з двома роботодавцями: Управління СБУ у Волинській області, Департамент кіберполіції Національної поліції України у Волинській області. Інших роботодавців за профілем з кібербезпеки до реалізації ОП не залучено. Зі слів наявних роботодавців (звіт ЕГ) встановлено, що розпочати співпрацю з проходження практик тільки планується.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, роботодавців з кібербезпеки на оплачуваній постійній основі не здійснюється (звіт ЕГ).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Викладачі, які забезпечують реалізацію цієї ОП, пройшли відповідні стажування і підвищення кваліфікації в Україні та за кордоном у закладі вищої освіти м. Любліна, але переважно не за профілем з кібербезпеки. Жоден викладач не пройшов стажування в профільних роботодавців з кібербезпеки. Таким чином, ЗВО не забезпечив професійний ріст з кібербезпеки викладачів, які приймають участь в реалізації ОП.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО здійснює стимулювання викладачів на основі консолідованих рейтингу, але на сайті ЗВО рейтинг не представлено (звіт ЕГ).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Зі звіту ЕГ встановлено, що для забезпечення реалізації ОП використовується переважно вільно розповсюджуване програмне забезпечення, відсутнє спеціалізоване програмне забезпечення. В навчальному процесі використовуються комп'ютерні класи, використання яких без відповідних спеціалізованих програмних засобів не може забезпечити досягнення всіх результатів навчання згідно ОП та стандарту зі спеціальністю 125 Кібербезпека. В ОП, робочих програмах та силабусах відсутні відомості про інструменти та обладнання для забезпечення набуття компетентностей і результатів навчання, які відносяться саме до предметної області з кібербезпеки. Зокрема, відсутні програмно-апаратне забезпечення інформаційно-комунікаційних технологій, системи розробки, забезпечення, моніторингу та контролю процесів інформаційної та кібербезпеки, сигнатурні аналізатори, контрольно-вимірювальні пристрої, пристрой шифрування інформації, системи виявлення вторгнень, антивірусні програмні і програмно-апаратні засоби, комплексні системи захисту інформації, системи розподілу доступу, системи відеофіксації та відеоспостереження, системи електронних цифрових ключів, компоненти системи віддаленого доступу до інформаційних ресурсів та керування ними, системи виявлення прихованіх реєстраторів несанкціонованого знімання інформації та відеокамер спостереження, реєстратори відео- та аудіоінформації, пристрой сканування штрихових кодів. В освітніх компонентах професійної підготовки взагалі відсутня тематика навчальних занять, вивчення якої базується на використанні саме обладнання з кібербезпеки. Наявне лише обладнання з комп'ютерних систем та мереж, вага якого згідно стандарту є досить невеликою. Зокрема, взагалі в ОП відсутні ОК чи складові ОК, в яких вивчаються та використовуються в навчальному процесі антивірусні програмні і програмно-апаратні засоби та системи виявлення вторгнень. Відповідно і методичне забезпечення ОК в ОП сформоване з орієнтацією на предметну область з комп'ютерної інженерії, а не кібербезпеки, та не може забезпечувати набуття фахових компетентностей і результатів навчання за стандартом з кібербезпеки. Таким чином, в ОП, що акредитується, належна матеріально-технічна база взагалі не створена і потребує формування і наповнення, а також імплементації в освітні компоненти викладачами відповідної кваліфікації з кібербезпеки.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задоволінити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультивативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Зі звіту ЕГ встановлено, що опитування за окремими ОП покладаються на гарантів та групи забезпечення. А також, враховуючи, що гарант цієї ОП не викладає жодної дисципліни в цій ОП, тобто не залучений до її реалізації, то така практика є неефективною.

8.3 Работодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості закладу вищої освіти не забезпечила вчасне реагування на недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, оскільки в ЗВО не було проведено аналізу спроектованої ОП на відповідність стандарту зі спеціальністі 125 Кібербезпека, в рецензіях на ОП не надано конкретних зауважень і рекомендацій з її покращення, обговорення змісту ОП і перегляд її за результатами обговорення призводив до заміни ОК на ОК з іншої предметної області, добір викладачів на цю ОП не аналізувався на відповідність кваліфікації, не було проведено аналізу матеріально-технічної бази для забезпечення реалізації ОП, в структурі робочих програм та силабусів відсутні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів, інтернаціоналізація освітнього процесу здійснювалась ЗВО не за профілем ОП, гарант ОП не відповідає профілю з кібербезпеки та не забезпечує викладання жодного ОК з цієї ОП, оприлюднення проекту ОП здійснювалось менше, ніж за місяць до дати її затвердження (зі звіту ЕГ). Таким чином, заходи в системі забезпечення якості закладу вищої освіти при реалізації цієї ОП не здійснювались.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заинтересованих сторін

Зі звіту ЕГ встановлено, що Луцький національний технічний університет менше, ніж за місяць до затвердження освітньої програми, оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів), що ЕГ вважає недоліком. Експертною групою протягом акредитації було констатовано невідповідність наповнення сайту та рекомендовано переглянути коректність назв окремих сторінок та їх змісту.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галузю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Критерій 6. Людські ресурси

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Критерій 9. Прозорість та публічність

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Table 1. Vidpovidnist_OK_zmistu_standartu_125_final.pdf</i>	KxiT7lHJ7+Pq8c4XSFzg8rRYAUMGvgRsoJOH5CJL Q1M=
Додаток	<i>Table 2. Criterion 6 final.pdf</i>	y5dQovvPryeggScwBxfotwwaPxCPTKjow+4h1KEZO1 8=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

УДОВИК ІРИНА МИХАЙЛІВНА